

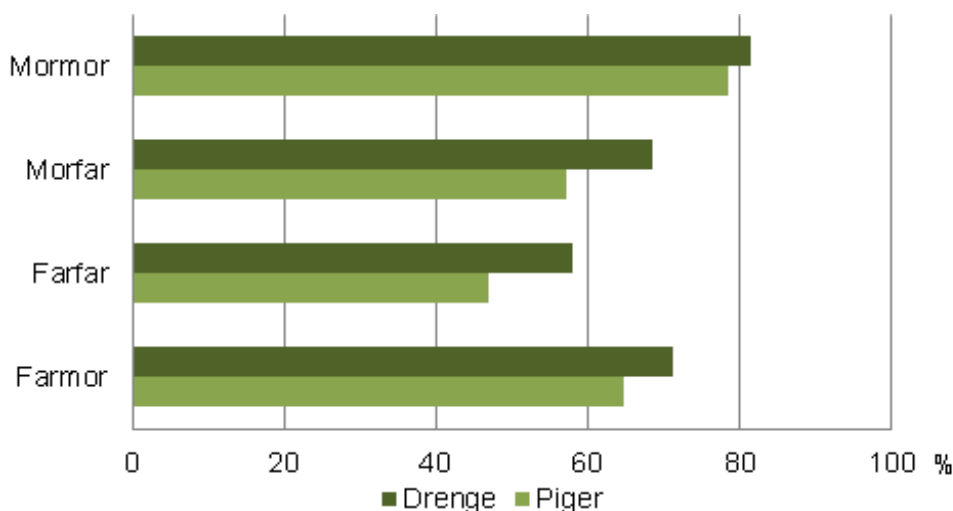
Bedsteforældre - en beskyttende faktor

Af akademisk medarbejder, cand.scient.san.publ. Sarah Grube Jensen

Bedsteforældre har gennem tiden spillet en vigtig rolle for samfundet. Ikke mindst står de for overlevering af erfaringer, viden, værdier og traditioner, men de står også for en uvurderlig støtte, når travle børnefamilier skal have hverdagen til at hænge sammen. Med bedsteforældrenes samvær kan børnebørnene få lov til at mærke nærvær, interesse og opmærksomhed på en måde, der kan være med til at støtte børnenes sociale færdigheder og kompetencer og dermed fremme en sund adfærd.

Center for Selvmordsforskning lavede i 2014 en undersøgelse af unges selvskadende adfærd (Ungdomsbarometeret), hvor der bl.a. blev spurgt ind til de unges forhold til bedsteforældre. I undersøgelsen indgår 2975 unge i alderen 13-19 år.

Figur 1: Drenges og pigers forhold til bedsteforældre

Unge forhold til bedsteforældre

Undersøgelsen viser, at 93% af de unge har et godt forhold til mindst én af bedsteforældrene. Det er især mormor, der er populær, efterfulgt af farmor. Dette stemmer godt overens med, at mødre i større grad søger pasningsmulighed samt råd og støtte hos deres egen mor.

I undersøgelsen er der lige mange drenge og piger, der har et godt forhold til mindst én af bedsteforældrene. Ved nærmere analyse kan det dog ses, at drengene i lidt større grad end pigerne har et godt forhold til både morfar og farfar, men også til både mormor og farmor (Figur 1). Dette tyder på, at drenge generelt har et godt forhold til flere bedsteforældre på samme tid. Om forældrene er gift eller skilt har ikke nogen signifikant betydning for de unges forhold til bedsteforældrene.

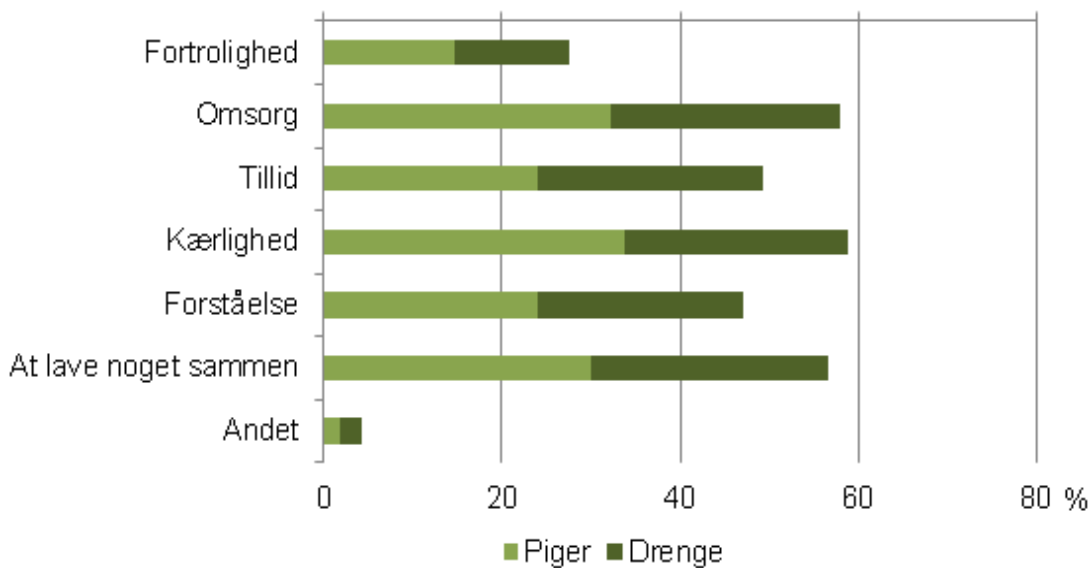

Bedsteforældres betydning for de unge

I relationen til bedsteforældre, lægger de unge mest vægt på værdier som kærlighed, omsorg samt det at lave noget sammen (Figur 2). Tillid og forståelse betyder

også meget for de unge, hvilket knap halvdelen sætter pris på. Under andet bliver "hygge" og "at have det sjovt sammen" ofte nævnt.

Figur 2: Beskrivelse af forhold til bedsteforældre fordelt på drenge og piger

Bedsteforældre beskytter mod selvskadende adfærd

I undersøgelsen er der stor fokus på de unges sårbarhed, samt om de skader sig selv eller har alvorlige tanker om selvskade. Det ser her ud til, at de unges forhold til bedsteforældre har en beskyttende effekt på selvskadende adfærd. Unge, som har et godt forhold til deres bedsteforældre, har 53% mindre risiko for at skade sig selv i forhold til de unge, der ikke har

et godt forhold til bedsteforældre (Odds Ratio=0,47 $p<0,0001$). Blandt unge, der har et godt forhold til bedsteforældrene, er der ligeledes 34% færre, der overvejer at skade sig selv i forhold til de unge, som ikke har et godt forhold til bedsteforældrene (OR=0,66 $p<0,01$) (Figur 3). Unges sårbarhed ser også ud til at være beskyttet af bedsteforældre, men i analysen er der ikke signifikant forskel.

Figur 3: Forhold til bedsteforældre i forhold til adfærd

